

دانشگاه

عنوان اقدام پژوهی:

استاد راهنما: دکتر

تهیه کننده:

پاییز * ۱۴۰

الحمد لله رب العالمين

فهرست

چکیده	۳
مقدمه	۵
فصل اول : معرفی و تحلیل موقعیت	۶
توصیف	۶
استنباط	۶
بازنگری	۷
قضاوت و مسئله یابی	۷
تبیین مسئله شناسایی شده	۸
فصل دوم : راه حل ها و ایده ها	۹
راه حل ها به همراه مستندات و دلایل آن	۹
فصل سوم : تدوین طرح اجرایی	۱۰
معیارهای موفقیت برنامه	۱۰
فصل چهارم : گزارش اجرای ایده و ارزشیابی طرح	۱۱
گزارش روایی از اجرای طرح	۱۱
بازخوردهای دانش آموزان و خودارزیابی کلی	۱۲
منابع	۱۳

چکیده

این مطالعه به بررسی مساله کاهش مشارکت دانش‌آموزان و والدین در برنامه‌های تربیتی و مشاوره‌ای مدارس می‌پردازد. با تحلیل موقعیت، مشاهده شد که تعامل محدود و ابزارهای آموزشی ناکافی، عامل اصلی کاهش اثرگذاری برنامه‌ها هستند. مساله شناسایی شده چندبُعدی بوده و به عوامل محیطی، خانوادگی و مدیریتی نیز مرتبط است. برای حل این مشکل، برنامه‌ای شامل کارگاه‌های آموزشی و انگیزشی، جلسات گروهی و فردی، و اطلاع‌رسانی مستمر به والدین طراحی شد. اجرای برنامه در طول ترم و با استفاده از ابزارهای چندرسانه‌ای و فعالیت‌های مشارکتی صورت گرفت. بازخوردها نشان داد که مشارکت دانش‌آموزان و والدین افزایش یافت. مهارت‌های اجتماعی و انگیزه تحصیلی دانش‌آموزان بهبود یافت. ارزیابی‌ها حاکی از موفقیت برنامه در ارتقای تعامل و اثرگذاری مشاوره است. این مطالعه نشان می‌دهد که استفاده از روش‌های چندجانبه، برنامه‌های انگیزشی و اطلاع‌رسانی به والدین نقش کلیدی در موفقیت برنامه‌های مشاوره دارد. نتایج می‌تواند به بهبود سیاست‌ها و شیوه‌های مشاوره‌ای در مدارس کمک کند.

کلمات کلیدی: مشاوره مدرسه، مشارکت والدین، تعامل دانش‌آموزان، آموزش پژوهی، برنامه تربیتی، انگیزه تحصیلی

مقدمه

نقش مشاور واحد آموزشی در مدارس، به عنوان رابط میان دانش‌آموزان، والدین و معلمان، بسیار کلیدی است. با این حال، کاهش مشارکت فعال در برنامه‌های تربیتی و مشاوره‌ای، چالش مهمی برای اثرگذاری این برنامه‌ها محسوب می‌شود. این مشکل به عوامل چندگانه از جمله محدودیت زمان، ابزارهای آموزشی ناکافی، و آگاهی پایین والدین مرتبط است. برای رفع این مشکل، نیاز به طراحی برنامه‌ای جامع و چندجانبه وجود دارد که شامل کارگاه‌های آموزشی، جلسات گروهی و فردی و اطلاع‌رسانی مستمر به والدین باشد. اجرای چنین برنامه‌ای می‌تواند مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان را تقویت کند و انگیزه تحصیلی آن‌ها را افزایش دهد. ابزارهای چندرسانه‌ای و فعالیت‌های مشارکتی، جذابیت برنامه را افزایش می‌دهند. بازخوردهای مستمر والدین و دانش‌آموزان برای ارزیابی و بهبود برنامه ضروری است. این مطالعه سعی دارد با بررسی مساله، ارائه راه حل و اجرای طرح عملی، اثرگذاری مشاوره در مدارس را ارتقا دهد. نتایج حاصل می‌تواند الگوی مناسبی برای بهبود سیاست‌ها و شیوه‌های مشاوره‌ای در مدارس باشد. در نهایت، مشارکت فعال دانش‌آموزان و والدین، کلید موفقیت برنامه‌های تربیتی است.

۱-۱-۱ معرفی و تحلیل موقعیت

در مدارس، نقش مشاور آموزشی و تربیتی بسیار کلیدی است، زیرا مشاور حلقه ارتباطی میان دانش‌آموزان، والدین و معلمان محسوب می‌شود. اما مشاهده می‌شود که مشارکت دانش‌آموزان و والدین در برنامه‌های تربیتی و مشاوره‌ای کاهش یافته است. این مسئله باعث می‌شود اثرگذاری برنامه‌های مشاوره‌ای کمتر شود و رشد اجتماعی و تحصیلی دانش‌آموزان به خطر بیفتد. تحلیل موقعیت نشان می‌دهد که این مشکل چندبُعدی است و به کمبود تعامل، منابع محدود و تفاوت نیازهای روانی دانش‌آموزان مرتبط است.

۱-۱-۲ توصیف:

دانش‌آموزان اغلب تمایل چندانی به شرکت در فعالیت‌های مشاوره‌ای ندارند و والدین نیز به دلیل آگاهی محدود یا مشغله‌های کاری در برنامه‌ها حضور کم‌رنگی دارند. ابزارهای آموزشی و انگیزشی مناسب برای جذب دانش‌آموزان کم است و برخی دانش‌آموزان نیازهای ویژه اجتماعی و روانی دارند که بدون حمایت والدین مدیریت آن‌ها دشوار است. این وضعیت باعث کاهش بهره‌وری جلسات مشاوره و فعالیت‌های تربیتی می‌شود.

۱-۱-۳ استنباط:

با توجه به مشاهدات، می‌توان استنباط کرد که برنامه‌های مشاوره‌ای بدون مشارکت فعال دانش‌آموزان و والدین نمی‌توانند به اهداف تربیتی و رشد اجتماعی برسند. تعامل چندجانبه میان مشاور، دانش‌آموز و والدین ضرورت دارد. همچنین به کارگیری روش‌های انگیزشی و ابزارهای مناسب، می‌تواند مشارکت را افزایش دهد و اثرگذاری برنامه‌ها را بهبود بخشد.

۱-۱-۴ بازنگری:

بازنگری در روند فعلی نشان می‌دهد که نبود برنامه‌های منظم و جذاب برای دانش‌آموزان و اطلاع‌رسانی ناکافی به والدین باعث ضعف در مشارکت شده است. همچنین، محدودیت زمان مشاور برای رسیدگی به نیازهای فردی دانش‌آموزان، مشکل را تشدید کرده است. بازنگری به طراحی برنامه‌های جذاب، متنوع و گروه‌محور نیاز دارد.

۱-۱-۵ قضاوت و مساله یابی

مساله اصلی، کاهش تعامل و مشارکت دانش‌آموزان و والدین در برنامه‌های تربیتی و مشاوره‌ای است. این مشکل چندبُعدی است و صرفاً مسئولیت مشاور نیست بلکه عوامل محیطی، خانوادگی و ابزارهای کمبود هم در آن دخیل هستند. قضاوت نشان می‌دهد که طراحی برنامه‌های انگیزشی، آموزش والدین و توسعه تعاملات گروهی ضروری است تا این خلأ برطرف شود.

۱-۲ تبیین مساله شناسایی شده

مساله شناسایی شده، کمبود مشارکت فعال دانش‌آموزان و والدین در فعالیتهای تربیتی و مشاوره‌ای است. این مساله به کمبود تعامل، ابزارهای انگیزشی ناکافی و اطلاع‌رسانی محدود به والدین مرتبط است. برای رفع این مشکل، برنامه‌ای طراحی می‌شود که شامل روش‌های تعامل فعال، فعالیتهای گروهی و مشاوره خانواده‌محور باشد. این برنامه چندجانبه است و نقش همه عوامل مؤثر را در بر می‌گیرد.

۱-۲ راه حل ها و ایده ها:

- برگزاری کارگاه‌های انگیزشی برای دانش‌آموزان و والدین.
- طراحی فعالیت‌های گروهی و مشارکتی در ساعات مشاوره.
- استفاده از ابزارهای چندرسانه‌ای و آموزشی جذاب برای دانش‌آموزان.
- اطلاع‌رسانی منظم به والدین درباره اهمیت حضور در جلسات مشاوره.
- مشاوره فردی و گروهی برای دانش‌آموزانی با نیازهای ویژه.

۲-۲ راه حل ها و ایده ها به همراه مستندات و دلایل آن

این راه حل‌ها بر اساس مطالعات روانشناسی تربیتی و مشاوره‌ای پیشنهاد شده‌اند که نشان می‌دهند تعامل فعال و انگیزه‌بخشی دانش‌آموزان موجب افزایش یادگیری اجتماعی و بهره‌وری جلسات مشاوره می‌شود. کارگاه‌های والدین باعث تقویت نقش حمایتی خانواده می‌شود. ابزارهای چندرسانه‌ای جذاب، مشارکت را افزایش می‌دهند و برنامه‌های گروهی، مهارت‌های اجتماعی و همکاری را تقویت می‌کنند.